عێراق لە پاش ڕووخانی ڕژێمی بەعسەوە … ئەحمەد کامەران

لە ساڵی 2003 دا وێستیەگی ڕەشی سیاسەتی عێراق کۆتایی هات کە ئەویش بە کۆتایی هاتنی ڕژێمە دیکتاتۆرەکەی بەعس بوو، لەگەڵ ئەوەشدا ئیتر گەلی عێراق وا ئومێدیان خواست کە عێراق بەرەو وێستیەگەیەکی سیاسی سپی و ڕووناك هەنگاو دەنێت کەچی ئومێدەکەیان پێچەوانە بوو بەهۆی ئەوەی عێراق کەوتە لێواری وێستگەیەکی ڕەشتری حوکمداریەتی شیعەکانەوە ، کە سەردەمانێك لەلایەن ڕژێمی بەعسەوە چەوسێنرابوونەوە بەڵام سەردەم پێچەوانەوە بووە.

ئێستا ئەوان تەواوی خەڵکی عێراق دەچەوسێننەوە بەهۆی ئەو ململانێ و گەندەڵیانەی کە لەنێو گۆڕپانی عێراق درووستیان کردوە ،چوونکە ئەم حکومەتەی کە پێی دەگوترێت حکومەتی شیعە دەوڵەتیان لە یەك ڕیزیەوە گۆڕیوە بۆ میلیشیا و گرووپ، کە هەرجارێك گوێبیستی میلیشیاو گرووپێکی جیاواز دەبینەوە کەئەم گرووپانە وای لە عێراق کردوە بەردەوام لە گەرمەی ململانێدا بێت، وە هەروەها لەهەمان کاتیشدا بووە هەلێکی گەورە بۆ ئێران کە تەواوی هەژموونەکانی خۆی لە عێراق بسەپێنێت و تەواوی پرسەکانی وڵاتەکەی لە ڕێگای ئەو میلیشیا وگرووپانەی کە لەنێو عێراق هەن چارەسەر بکات .

لەهەمان کاتیشدا لە عێراقەوە دەیەوێت پەیامەکانی خۆی بۆ ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و تەواوی جیهان بگەیەنێت کە خۆی لە بنەڕەتدا بەشێکی ئەو گرووپانە بەرپرسەکانیان لە ئێرانەوە فەرمان وەردەگرن، بە شێوەیەکی ڕوونتر ئەوەیە کە ئێران دەیەوێت هەموو هێزی خۆی بخاتە گەڕ بۆ لاوزکردنی ئەمریکایە لە نێو ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بە پێچەوانەشەوە ئەمریکا هەمان سیاسەتی هەیە کە دەیەوێت دەستی ئێران لە نێو ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا سنوردار بکات ، لە گەڵ ئەوەشدا لەم نێوەندە عێراق بۆتە یاریگایەك بۆ یاریزانەکانی ئێران و ئەمریکا ، کە هەرچەندە لە کۆتاییەکانی ساڵی 2019 وە کە لە سەرەتای مانگی ئۆکتۆبەرەوە دەنگێکی ناڕەزایەتی گەورە لە عێراق بەرزکرایەوە دژی ئەم حکومەتە شیعەیە بەڵام لەسەرەتادا خۆپیشاندانەکان بەشێوەیەکی ئاسایی لە قەلەم دەدران کە دەگوترا ڕەنگە هەفتەیەك یان دووهەفتە بخایەنێت و لە پاشان خۆپیشاندانەکە کۆتاییان پێ دەهێنرێت، بەهۆی ئەوەی لە ساڵانی ڕابردوو چەندین خۆپیشاندان لە عێراق ڕوویان دابوو بەڵام هەرزوو کۆتایی پێ هات، بەڵام ئەوەی ئەم جارە بەهۆی تووڕەیی چەندین ساڵەی گەلی عێراقەوە لە دەستی ئەم حکومەتە

میلیشیایەوە کە بووە هۆی ئەوەی کە خۆی لە زیاتر لە سێ مانگ بدات، جگە لەوەی کە بەچەندین کووشتن و برینداری لێکەوتەوە بەڵام نەبووە هۆی کۆتایی پێ هاتنی خۆپیشاندانەکەیان.

لەگەڵ بەردەوامی خۆپیشاندانەکانیان کەچی لە کۆتا ڕۆژی ساڵی 2019 کە گرووپێك لە حەشدی شەعبی لەگەڵ چەندین بەرپرسی نێو حەشدەکەش لەگەڵیان دابوون کە هێرشیان کردە سەر کونسڵخانەی ئەمریکا لە بەغداد و زیانێکی مادی بەر کونسڵخانەکەیان گەیاند ، هەروەها ئەو هێرشەی سەر کونسڵخانەکە لەگەڵ ئەوە هات کە ئەمریکا و ئێران و دووبارە دەستیان کردەوە بە بۆردومانکردنی بارەگاو بنکە سەربازیەکانی یەکترەوە بەڵام ئەم ڕووداوانە کاریگەری لەسەر خۆپیشاندەرانی درووست نەکرد و خۆپیشاندەران بەردەوام بوون لە خۆپیشاندانەکانی خۆیان.

بەڵام لە بێدەنگی چەند ڕۆژەی ئەمریکا بۆسەر کونسڵخانەکەی لە عێراق کە بەگەورەترین کونسلخانە هەژمار دەکرێت لە جیهان دا بەڵام بۆ دواجار لە درەنگانی شەوی هەینی بەرواری 3|1| 2020 ئەمریکا بێدەنگیەکەی شکاند و لە ڕێگای فرۆکەیەکی بێ فرۆکەوانەوە لە نزیك فڕۆکەخانەی عێراقدا موشەکێکی فڕێدا خوارەوە کە لە ئەنجامدا قاسم سولەیمانی فەرماندەی سووپای پاسدارانی ئێران وە هاوکاتیش ئەبو مەهدی موهەندیس کە بە کەسایەتیەکی دیاری نێو حەشدی شەعبی دادەنرێت لە عێراق لەگەڵ چەندین فەرماندەی دیکەدا کووژران، بەڵام ئەوەی کە جێگای تێبینی بێت ئەوەیە کە سەرۆکی ئەمریکا دۆناڵد ترەمپ لە شەوی سەری ساڵدا لە فلۆریدیا ڕای گەیاند کە ئەم ساڵ پێشبینی جەنگ لەگەڵ ئێران ناکەن کەچی لە پاش دوو ڕۆژ کەسایەتیەکی گەورەی ئێرانی کە لە هەمان کاتیشدا بە ئەندازیاری ڕابەری کۆماری ئیسلامی ئێران دادەنرا لە نێو ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست و بەتایبەتی لە عێراق کە تەواوی بەرپرسە باڵا شیعەکانی عێراق ملکەچی خۆیان بۆ بڕیارەکانی قاسم سولەیمانی نیشان دەدا، هەربۆیە بە کووشتنی قاسم سولەیمانی دەتوانم بڵێم لە ئێستاوە زەنگی جەنگە خوێناویەکە لێدرا لە نێوان (ئەمریکا و ئێران) بەڵام ئەوەی کە نادیارە بریتیە لە دەستپێکردنی جەنگەکەو کۆتایی پێهاتنی جەنگەکە، بەڵام ئومێدی ئەوە دەخوازم کە نەدەستپێکی هەبێت و نە کۆتاییشی هەبێت چوونکە دەرئەنجامەکەی لە قازانجی هیچ لایەك دانیە بەڵکو خەڵك لەم نێوەندەدا دەبێتە قوربانی ، بۆیە باشترین ڕێگا بریتیە لە گفتگۆ و دیالۆگی دیبلۆماسیانە لەنێوان هەردولا نەك بە جەنگ و کووشتاری…